

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.14.07S.2025.1709>

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG PHÁT TRIỂN NGÔN NGỮ CHO TRẺ MẪU GIÁO 4 - 5 TUỔI Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON CÔNG LẬP QUẬN TÂN PHÚ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Ngô Thị Thanh Xuân

Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

Email: thanhxuan03011989@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 24/11/2025; Ngày nhận chỉnh sửa: 09/12/2025; Ngày duyệt đăng: 16/12/2025

Tóm tắt

Phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4–5 tuổi giữ vai trò quan trọng trong chương trình giáo dục mầm non. Nghiên cứu này tập trung khảo sát thực trạng công tác quản lý hoạt động phát triển ngôn ngữ tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh. Phương pháp nghiên cứu bao gồm khảo sát bằng bảng hỏi theo thang đo Likert 5 mức độ và phỏng vấn sâu cán bộ quản lý, giáo viên tại 7 trường mầm non. Dữ liệu được xử lý để tính điểm trung bình và độ lệch chuẩn. Kết quả cho thấy công tác quản lý đã đạt được một số ưu điểm nhưng vẫn tồn tại những hạn chế trong khâu tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra và xây dựng kế hoạch. Các kết quả này là cơ sở thực tiễn để đề xuất các biện pháp tăng cường quản lý hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4–5 tuổi tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú.

Từ khóa: *Hoạt động phát triển ngôn ngữ, ngôn ngữ, phát triển ngôn ngữ, Tân Phú, trẻ 4-5 tuổi, trường mầm non.*

Trích dẫn: Ngô, T. T. X. (2025). Thực trạng quản lý hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi ở các trường mầm non công lập Quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 14(07S), 152-163. <https://doi.org/10.52714/dthu.14.07S.2025.1709>

Copyright © 2025 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

CURRENT SITUATION OF MANAGING LANGUAGE DEVELOPMENT ACTIVITIES FOR 4-5 YEAR OLD PRESCHOOL CHILDREN IN PUBLIC PRESCHOOLS IN TAN PHU DISTRICT, HO CHI MINH CITY

Ngo Thi Thanh Xuan

Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam

Email: Thanhxuan03011989@gmail.com

Article history

Received: 24/11/2025; Received in revised form: 09/12/2025; Accepted: 16/12/2025

Abstract

Language development for children aged 4–5 plays a vital role in the preschool education curriculum. This study focuses on surveying the current language development activity management in public preschools in Tan Phu District, Ho Chi Minh City. A mixed-method approach was employed, including a five-point Likert-scale questionnaire and in-depth interviews with administrators and teachers from seven public preschools. Data were analyzed using mean scores and standard deviations. The findings indicate that, although several strengths are evident in managing language development activities, limitations remain in planning, implementation, supervision, and instructional leadership. These results serve as a practical basis for proposing measures to enhance the concerned management in public preschools in Tan Phu District.

Keywords: *Children aged 4-5, language, language development, language development activities, preschool, Tan Phu district.*

1. Đặt vấn đề

Giáo dục mầm non là bậc học nền tảng đầu tiên trong hệ thống giáo dục quốc dân, được quan tâm đặc biệt. Mục tiêu hàng đầu của cấp học này là phát triển toàn diện các mặt cho trẻ, trong đó ngôn ngữ chính là công cụ quan trọng để đạt được mục tiêu đó. Chính vì thế, phát triển ngôn ngữ (PTNN) cho trẻ là một trong những nhiệm vụ trọng tâm tại trường mầm non.

Đặc biệt, đối với trẻ mẫu giáo, việc PTNN không chỉ giúp hình thành và nâng cao các năng lực như: nghe, nói, tiền đọc, tiền viết, mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển tư duy, nhận thức và cảm xúc. Ngôn ngữ là công cụ để trẻ khám phá thế giới xung quanh, hình thành khái niệm, phân loại thông tin, thể hiện ý kiến cá nhân, cũng như tiếp thu các giá trị đạo đức và xã hội. Thông qua lời nói, trẻ học cách thể hiện sự tôn trọng, lòng nhân ái và từng bước hội nhập vào thế giới đa dạng và phong phú của xã hội loài người.

Lý luận giáo dục đã khẳng định vai trò của ngôn ngữ trong sự phát triển của trẻ. Một số nhà tâm lý học trong nước đã nghiên cứu về ngôn ngữ ở trẻ mầm non và đưa ra nhiều nhận định quan trọng. Chẳng hạn, Nguyễn và Mai (2024) chỉ ra rằng PTNN đối thoại là một trong những hình thức hữu hiệu nhất. Tương tự, phát triển vốn từ cho trẻ 4-5 tuổi thông qua tổ chức hoạt động khám phá khoa học ở một số trường mầm non huyện Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa của Nguyễn (2024) chỉ rõ phát triển vốn từ là mục tiêu đề PTNN.

Ở nước ngoài, xu thế PTNN cho trẻ mầm non trên thế giới chỉ rõ giáo dục đang tiến dần đến toàn cầu, quốc tế hóa, vì thế lĩnh vực PTNN cho trẻ mầm non cũng không nằm ngoài xu thế này, việc tiếp cận các quan điểm mô hình cách tiếp cận hiện đại của thế giới về PTNN cho trẻ mẫu giáo và vận dụng một cách linh hoạt trong thực tế là điều cần thiết. Vygotsky cho rằng hoạt động tinh thần của con người là kết quả của quá trình học tập mang tính xã hội. Ông nhấn mạnh vai trò của hợp tác trong quá trình phát triển tư duy, trong đó ngôn ngữ đóng vai trò là phương tiện đầu tiên để con người trao đổi và tiếp nhận các giá trị xã hội. Theo Vygotsky, ngôn ngữ là yếu tố then chốt thúc đẩy sự phát triển tư duy ở trẻ nhỏ. (Vygotsky, 1962).

Đảng, Nhà nước và Bộ Giáo dục và Đào tạo đã có nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn nhằm đẩy mạnh thực hiện quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm. Cụ thể, Nghị quyết số 29/NQ-TW ngày 04/11/2013 đã xác định người học là chủ thể trung tâm của quá trình giáo dục (Ban Chấp hành Trung ương, 2013). Điều 23, Luật Giáo dục 2019 quy định rõ mục tiêu của giáo dục mầm non là: “Giáo dục mầm non nhằm phát triển toàn diện trẻ em về thể chất, tình cảm, trí tuệ, thẩm mỹ, hình thành yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị cho trẻ em vào học lớp một.” (Quốc hội, 2019).

Điều lệ Trường Mầm non (Thông tư 52 năm 2020) và Thông tư ban hành Chương trình Giáo dục Mầm non 2022 đã cụ thể hóa mục tiêu: “... hình thành và phát triển ở trẻ em những chức năng tâm sinh lý, năng lực và phẩm chất mang tính nền tảng... đặt nền tảng cho việc học ở các cấp học tiếp theo và cho việc học tập suốt đời” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020). Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019) cũng đã ban hành Thông tư số 12/2019/TT-BGDĐT của chương trình bồi dưỡng thường xuyên giáo viên (GV) mầm non, trong đó có Mô đun 14 về tổ chức hoạt động PTNN cho trẻ theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, nhằm đáp ứng yêu cầu về đổi mới phương pháp giáo dục. Đặc biệt, Kế hoạch nhiệm vụ trọng tâm năm học 2023-2024 tiếp tục nhấn mạnh các giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục mầm non, phù hợp với xu hướng đổi mới giáo dục hiện nay.

Trong thời gian qua, các trường mầm non công lập trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh nói chung và quận Tân Phú nói riêng đã tích cực tổ chức các hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo và từng bước đạt được những kết quả tích cực. Tuy nhiên, tại một số đơn vị, việc triển khai còn mang tính hình thức; công tác quản lý và tổ chức hoạt động chưa thực sự hiệu quả. Một số cán bộ quản lý (CBQL) và GV chưa nhận thức đầy đủ về quan điểm lấy trẻ làm trung

tâm, còn áp dụng phương pháp dạy học truyền thống, thiếu sự linh hoạt và sáng tạo trong việc xây dựng và tổ chức hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi. Điều này cho thấy công tác quản lý hoạt động này còn nhiều thách thức, đòi hỏi phải có những nghiên cứu chuyên sâu về khoa học quản lý giáo dục.

Xuất phát từ những lý do trên, việc nghiên cứu “Thực trạng quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh” là cần thiết, có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc trong bối cảnh hiện nay.

2. Khái quát về quá trình khảo sát

Nghiên cứu được thực hiện bằng phương pháp điều tra xã hội học, nhằm thu thập và phân tích dữ liệu liên quan đến quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh. Đối tượng khảo sát gồm 157 người, bao gồm 21 CBQL và 136 GV đến từ 7 trường mầm non thuộc các khu vực khác nhau của quận Tân Phú. Việc lựa chọn mẫu đảm bảo tính đại diện cho cả khu vực trung tâm và ngoại thành, phản ánh được sự đa dạng về quy mô, loại hình và điều kiện cơ sở vật chất giữa các cơ sở giáo dục.

Dữ liệu được thu thập thông qua bảng hỏi định lượng được thiết kế phù hợp với mục tiêu nghiên cứu, bao gồm các nhóm nội dung đánh giá về: nhận thức, lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo; kiểm tra - đánh giá và quản lý các điều kiện hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi. Sau khi thu thập, các dữ liệu được xử lý bằng phần mềm Microsoft Excel, nhằm tính ĐTB, ĐLC và xếp hạng mức độ của từng tiêu chí khảo sát. Phương pháp thống kê mô tả được sử dụng để rút ra các kết luận định lượng về thực trạng quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

Để đo lường các biến quan sát, nghiên cứu sử dụng thang đo Likert 5 mức độ, phản ánh mức độ đồng ý, mức độ đạt được, mức độ ảnh hưởng hoặc mức độ hiệu quả đối với từng tiêu chí quản lý. Mỗi câu hỏi trong bảng khảo sát được thiết kế đo ở năm cấp độ tăng dần từ 1 đến 5 điểm. Cụ thể, điểm 1 thể hiện mức “hoàn toàn không đồng ý” hoặc “kém hiệu quả”; điểm 2 là “không đồng ý” hoặc “ít hiệu quả”; điểm 3 biểu thị “bình thường”; điểm 4 là “đồng ý” hoặc “hiệu quả”; và điểm 5 tương ứng với mức “hoàn toàn đồng ý” hoặc “rất hiệu quả”.

Căn cứ vào đặc điểm của thang đo, tác giả xác định giá trị khoảng cách (k) giữa các mức độ theo công thức: $(\text{Maximum} - \text{Minimum}) / n = (5 - 1) / 5 = 0,8$.

Kết quả cho thấy khoảng cách giữa hai mức liên kề là 0,8 điểm. Trên cơ sở đó, các khoảng giá trị trung bình được xác định để quy ước mức độ đánh giá của các tiêu chí khảo sát.

Cụ thể, các mức giá trị trung bình (ĐTB) được diễn giải như sau:

- Từ 1,00 đến 1,80: mức hoàn toàn không đồng ý, kém, không ảnh hưởng hoặc hoàn toàn không hiệu quả;
- Từ 1,81 đến 2,60: mức không đồng ý, yếu, ít ảnh hưởng hoặc ít hiệu quả;
- Từ 2,61 đến 3,40: mức bình thường, trung bình;
- Từ 3,41 đến 4,20: mức đồng ý, khá, khá ảnh hưởng hoặc hiệu quả;
- Từ 4,21 đến 5,00: mức hoàn toàn đồng ý, tốt, rất ảnh hưởng hoặc rất hiệu quả.

Việc xác định các ngưỡng giá trị này giúp cho quá trình xử lý dữ liệu trở nên thống nhất, đảm bảo độ tin cậy và tính khách quan khi so sánh kết quả giữa các nhóm đối tượng. Đồng thời, nó cũng hỗ trợ trong việc đánh giá mức độ chênh lệch giữa CBQL và GV trong nhận thức và thực hành quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non.

3. Kết quả và thảo luận

3.1. Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh

Quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4–5 tuổi tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh được khảo sát dựa trên sáu nội dung chủ yếu nhằm giúp CBQL và GV nhận thức về tầm quan trọng của việc quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non. Thứ nhất, hoạt động quan trọng và cần thiết trong quản lý giáo dục trẻ ở trường mầm non (QT1). Thứ hai, giúp hiệu trưởng xác định vị trí, mối quan hệ giữa các bộ phận, các khâu, các cấp, các thành viên trong nhà trường (QT2). Thứ ba, giúp hiệu trưởng xác định được các nhiệm vụ cụ thể, thiết kế bộ máy và bố trí nhân lực phù hợp trong tổ chức hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi (QT3). Thứ tư, giúp hiệu trưởng có thể theo dõi, kiểm tra, đánh giá, điều chỉnh hoạt động PTNN cho phù hợp với mục tiêu và nội dung đề ra trước đó (QT4). Thứ năm, giúp đảm bảo việc thực hiện các nội dung của hoạt động PTNN đầy đủ, không trùng lặp mang lại hiệu quả cả về số lượng và chất lượng hoạt động, góp phần thực hiện tốt mục tiêu phát triển toàn diện cho trẻ (QT5). Thứ sáu, tạo mối quan hệ bền chặt, gắn bó và phối hợp chặt chẽ giữa cha mẹ trẻ và nhà trường (QT6).

Bảng 1. Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi ở trường mầm non

TT	Mã	Nhóm CBQL		Nhóm GV		Tổng hợp	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	QT1	3,94	0,85	3,70	0,55	3,73	0,59
2	QT2	3,79	0,85	3,35	0,55	3,41	0,61
3	QT3	3,89	0,88	3,60	0,58	3,63	0,63
4	QT4	3,84	0,50	3,61	0,55	3,63	0,55
5	QT5	3,68	0,82	3,60	0,56	3,62	0,59
6	QT6	3,63	0,83	3,62	0,56	3,62	0,59

Kết quả Bảng 1 cho thấy, ý kiến của CBQL và GV về tầm quan trọng của công tác quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non đều đạt mức khá đồng ý, với sự chênh lệch trong đánh giá không đáng kể. Đây là mức độ có thể chấp nhận được, phản ánh nhận thức tương đối tích cực của CBQL và GV. Thực tế cho thấy, nhận thức giữ vai trò đặc biệt quan trọng, bởi chỉ khi có nhận thức đúng đắn và đầy đủ thì mới hình thành được ý thức và hành động thực hiện hiệu quả.

Trong các nội dung khảo sát, “Hoạt động PTNN là hoạt động quan trọng và cần thiết trong quản lý giáo dục trẻ ở trường mầm non” được đánh giá cao nhất (3,73), thể hiện sự thống nhất trong quan điểm của CBQL và GV. Ngược lại, nội dung “Giúp hiệu trưởng xác định vị trí, mối quan hệ giữa các bộ phận, các khâu, các cấp, các thành viên trong nhà trường” có mức đánh giá thấp nhất (3,41), cho thấy vấn đề này chưa được hiểu rõ và đầy đủ. điều này đặt ra yêu cầu các nhà trường cần tăng cường xây dựng và củng cố mối quan hệ phối hợp chặt chẽ giữa các bộ phận, các thành viên trong đơn vị nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động PTNN.

3.2. Thực trạng việc xây dựng kế hoạch hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh

Việc xây dựng kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh được thể hiện qua 7 nội dung: Phân tích đánh giá thực trạng những mặt mạnh, mặt yếu, thuận lợi và khó khăn trong hoạt động PTNN cho trẻ (KH1); Xác định mục tiêu, nội dung của hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong trường mầm non (KH2); Xác định các biện pháp, các hành động cụ thể để thực hiện kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (KH3); Xây dựng kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi theo tuần, tháng, năm phù hợp với chủ đề đề định hướng cho các bản kế hoạch giáo dục cụ thể của GV trong lớp mẫu giáo 4-5 tuổi (KH4); Xây dựng kế hoạch sử dụng kinh phí các nguồn lực, chi phí cho hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong nhà trường (KH5); Xây dựng kế hoạch tổ chức các lớp tập huấn bồi dưỡng cho GV về hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (KH6); Xây dựng kế hoạch phối hợp các lực lượng trong và ngoài trường mầm non đối với hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (KH7).

Bảng 2. Thực trạng việc xây dựng kế hoạch hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi ở trường mầm non

TT	Mã	Nhóm CBQL		Nhóm GV		Tổng hợp	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	KH1	3,58	0,61	3,60	0,57	3,61	0,62
2	KH2	3,74	0,73	3,50	0,57	3,51	0,57
3	KH3	3,58	0,84	3,54	0,57	3,57	0,59
4	KH4	3,84	0,83	3,57	0,57	3,57	0,60
5	KH5	3,63	0,83	3,49	0,56	3,53	0,61
6	KH6	3,68	0,67	3,54	0,58	3,55	0,62
7	KH7	3,62	0,65	3,60	0,56	3,62	0,57

Kết quả thống kê ở Bảng 2 cho thấy ý kiến của khách thể khảo sát về thực trạng lập kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong nhà trường đều được đánh giá ở mức Khá, với ĐTB dao động từ 3,51 đến 3,62. ĐLC của các nội dung đều nhỏ hơn 1, chứng tỏ các ý kiến đánh giá khá tập trung, ít có sự phân tán.

Trong đó, nội dung 7 được đánh giá cao nhất (3,62), phản ánh việc xây dựng kế hoạch phối hợp các lực lượng trong và ngoài trường mầm non đối với hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi đã được thực hiện khá tốt. Ngược lại, nội dung 2 được đánh giá thấp nhất (3,51), cho thấy việc xác định mục tiêu, nội dung hoạt động PTNN cho trẻ cũng như xây dựng kế hoạch sử dụng kinh phí, nguồn lực dành cho hoạt động này chưa được quan tâm đúng mức. Thực tế này đặt ra yêu cầu CBQL và GV cần được bồi dưỡng thêm về năng lực xác định mục tiêu, nội dung cũng như quản lý và sử dụng kinh phí một cách hợp lý, hiệu quả.

Các nội dung như: xác định biện pháp, hành động cụ thể để thực hiện kế hoạch; xác định mục tiêu, nội dung của hoạt động PTNN; xây dựng kế hoạch sử dụng kinh phí, nguồn lực cho hoạt động... đều là những yếu tố có vai trò quan trọng trong quản lý. Kết quả khảo sát cho thấy đây là những khâu còn hạn chế, cần được CBQL quan tâm và chỉ đạo chặt chẽ hơn nhằm nâng cao hiệu quả lập kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi.

3.3. Thực trạng tổ chức hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh

Việc tổ chức hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh thông qua các nội dung: Xây dựng tổ chức bộ máy quản lý của đơn vị, lựa chọn phương pháp tối ưu nhất, linh hoạt, dễ hoạt động, tiết kiệm thời gian, đảm bảo hiệu quả công việc (TC1); Xác định và phân công nhiệm vụ, quyền hạn cụ thể, chi tiết, rõ ràng cho các bộ phận (TC2); Quản lý nhân sự, xây dựng chuẩn đánh giá cán bộ, GV trong hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (TC3); Tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ về hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (TC4); Xác lập mạng lưới các mối quan hệ và thực hiện giải quyết tốt các mối quan hệ tạo điều kiện tốt nhất để tổ chức hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi đạt được các mục tiêu đã xác định (TC5).

Bảng 3. Thực trạng tổ chức thực hiện hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non

TT	Mã	Nhóm CBQL		Nhóm GV		Tổng hợp	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	TC1	3,57	0,69	3,64	0,55	3,63	0,57
2	TC2	3,52	0,84	3,48	0,58	3,48	0,62
3	TC3	3,89	0,66	3,50	0,58	3,56	0,60
4	TC4	3,68	0,94	3,49	0,57	3,51	0,63
5	TC5	3,58	0,77	3,56	0,58	3,56	0,61

Kết quả trình bày ở Bảng 3 cho thấy các nội dung khảo sát về công tác tổ chức thực hiện hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi đều được đánh giá ở mức khá, chưa có nội dung nào đạt mức tốt. Trong đó, nội dung 1 được đánh giá cao nhất (3,63), phản ánh việc xây dựng, tổ chức bộ máy quản lý của đơn vị theo hướng lựa chọn phương pháp tối ưu, linh hoạt, tiết kiệm thời gian và đảm bảo hiệu quả công việc đã đạt được những kết quả tích cực.

Ngược lại, nội dung 2 có mức đánh giá thấp nhất (3,48), liên quan đến việc xác định và phân công nhiệm vụ, quyền hạn cụ thể, chi tiết, rõ ràng cho các bộ phận. Đây là nội dung có ý nghĩa quan trọng trong quản lý, giúp mỗi cá nhân nắm rõ trách nhiệm và công việc của mình nhằm hoàn thành tốt mục tiêu chung. Tuy nhiên, kết quả khảo sát cho thấy nội dung này mới chỉ đạt mức khá. Do vậy, Ban giám hiệu cần chú trọng hơn đến việc phân công nhiệm vụ minh bạch, cụ thể, nhằm nâng cao hiệu quả tổ chức và triển khai hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong nhà trường.

3.4. Thực trạng chỉ đạo hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập

Việc chỉ đạo hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh thông qua các nội dung sau: Ra các quyết định quản lý phù hợp để thực hiện kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (CĐ1); Chỉ đạo thực hiện các nội dung của hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (CĐ2); Chỉ đạo thực hiện các hình thức của hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (CĐ3); Động viên khích lệ, tạo động lực cho các thành viên tham gia hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (CĐ4); Chỉ đạo phân bổ nguồn tài lực, vật lực phù hợp thúc đẩy hoạt động PTNN đạt hiệu quả

tốt (CĐ5); Điều chỉnh kế hoạch, đổi mới về phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động PTNN (CĐ6); Tổng kết việc thực hiện kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (CĐ7).

Bảng 4. Đánh giá thực trạng chỉ đạo hoạt động giáo dục phát triển ngôn ngữ tại các trường mầm non công lập

TT	Mã	Nhóm CBQL		Nhóm GV		Tổng hợp	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	CĐ1	3,53	0,70	3,61	0,57	3,60	0,59
2	CĐ2	3,63	0,50	3,54	0,57	3,57	0,56
3	CĐ3	4,00	0,94	3,53	0,57	3,58	0,64
4	CĐ4	3,84	0,77	3,50	0,58	3,55	0,62
5	CĐ5	3,68	0,75	3,55	0,58	3,56	0,60
6	CĐ6	4,00	0,95	3,51	0,58	3,56	0,66
7	CĐ7	3,95	0,91	3,50	0,58	3,55	0,65

Kết quả khảo sát ghi nhận ở Bảng 4 về thực trạng chỉ đạo hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong nhà trường được đánh giá khá.

Bảy nội dung được đánh giá ở mức khá, sự phân tán mức đánh giá giữa các ý kiến là không đáng kể. Trong đó, nội dung “Ra các quyết định quản lý phù hợp để thực hiện kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi” được đánh giá cao (3,60). Kế đến là nội dung “Chỉ đạo thực hiện các hình thức của hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi” được đánh giá cao thứ hai (3,58). Như vậy, Ban Giám hiệu nhà trường đã thấy được sự quan trọng của việc ra các quyết định quản lý phù hợp và chỉ đạo hình thức thực hiện sao phù hợp hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi.

Được đánh giá thấp nhất là nội dung “Động viên khích lệ, tạo động lực cho các thành viên tham gia hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi” và “Tổng kết việc thực hiện kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi”. Điều này cho thấy BGH nhà trường cần quan tâm hơn nữa về vấn đề động viên khích lệ, tạo động lực cho các thành viên tham gia hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi để hoàn thiện hơn chức năng chỉ đạo giúp hoạt động PTNN được thực hiện tốt nhất.

Qua phỏng vấn 6 CBQL và 4 GV được chia sẻ như sau: CBQL01 cho biết: “Tôi luôn chú trọng đến công tác chỉ đạo, vì chỉ đạo thực hiện tốt thì công việc mới đạt được kết quả như mong đợi. Chính vì vậy tôi luôn quan tâm chỉ đạo GV trong mọi công tác như lập kế hoạch, tổ chức hoạt động PTNN và rà soát kết quả đánh giá sự phát triển của trẻ qua từng giai đoạn để có hướng điều chỉnh kịp thời”; CBQL04 cho biết: “Việc điều chỉnh kế hoạch, đổi mới về phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động PTNN được nhà trường quan tâm và chỉ đạo thực hiện thường xuyên, tuy nhiên, do công việc của GV gồm cả chăm sóc và giáo dục nên đôi khi chưa cập nhật hoặc điều chỉnh kịp thời dẫn đến hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi chưa đạt kết quả như mong đợi”.

Qua phỏng vấn và tổng hợp kết quả khảo sát về công tác chỉ đạo thực hiện hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú là có sự đồng nhất. Tuy nhiên, còn một số nội dung chưa đạt hiệu quả cao. Nhà trường cần quan tâm hơn nữa những hạn chế tồn tại trong công tác chỉ đạo nêu trên để hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi đạt hiệu quả ngày càng cao.

3.5. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh

Việc kiểm tra đánh giá hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập Quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh thông qua các nội dung: Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá (KT1); Thành lập tổ kiểm tra (KT2); Xây dựng các tiêu chí đánh giá hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (KT3); Hướng dẫn các thành viên trong tổ kiểm tra về nội dung cần kiểm tra, tiến trình, thời gian tiến hành và kết thúc quá trình kiểm tra (KT4); Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi để kịp thời ra quyết định điều chỉnh các sai lệch (KT5); So sánh kết quả đo đạc thực tế so với chuẩn (KT6); Đánh giá cán bộ, GV trong trường thông qua kết quả kiểm tra việc thực hiện hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi (KT7).

Bảng 5. Đánh giá thực trạng kiểm tra hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non

TT	Mã	Nhóm CBQL		Nhóm GV		Tổng hợp	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	KT1	3,42	0,69	3,59	0,58	3,57	0,59
2	KT2	3,73	0,45	3,44	0,58	3,48	0,57
3	KT3	3,89	0,32	3,56	0,56	3,60	0,54
4	KT4	3,68	0,82	3,59	0,59	3,60	0,62
5	KT5	3,68	0,67	3,56	0,58	3,57	0,59
6	KT6	3,26	0,45	3,56	0,58	3,53	0,57
7	KT7	3,58	0,77	3,59	0,58	3,58	0,60

Kết quả thể hiện ở Bảng 5 cho thấy, thực trạng kiểm tra hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở các trường mầm non được đánh giá khá với các ý kiến thể hiện sự phân tán không đáng kể. Trong nội dung khảo sát có nội dung KT3, KT4 được đánh giá thực hiện cao nhất (3,60), kế đến là nội dung 7 (3,58). Các nội dung còn lại có sự chênh lệch ít, dao động ĐTB từ 3,57 đến 3,48. Về chi tiết có thể thấy: nhà trường đã thực hiện khá tốt công tác kiểm tra các hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi. Điều này chứng tỏ nhà trường rất quan tâm chú trọng đến việc xây dựng kế hoạch đánh giá và có hướng dẫn các thành viên trong về nội dung cần kiểm tra, tiến trình, thời gian tiến hành và kết thúc quá trình kiểm tra, nhưng bên cạnh đó, cần làm sao các nội dung phải đạt mục tiêu tốt.

3.6. Thực trạng quản lý các điều kiện thực hiện hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh

Việc quản lý các điều kiện hỗ trợ các điều kiện thực hiện hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh thông qua các nội dung sau: Quản lý cơ sở vật chất (QLĐK1); Quản lý môi trường trong lớp và môi trường ngoài lớp học (QLĐK2); Quản lý nguồn nhân lực (QLĐK3); Quản lý các điều kiện phối hợp của cha mẹ trẻ (QLĐK4).

Bảng 6. Thực trạng quản lý các điều kiện thực hiện hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi ở trường mầm non

TT	Mã	Nhóm CBQL		Nhóm GV		Tổng hợp	
		ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC	ĐTB	ĐLC
1	QLĐK1	3,47	0,70	3,63	0,54	3,65	0,53
2	QLĐK2	3,63	0,83	3,42	0,57	3,44	0,58
3	QLĐK3	3,47	0,61	3,67	0,54	3,67	0,58
4	QLĐK4	3,95	0,91	3,48	0,54	3,47	0,55

Kết quả khảo sát ghi nhận ở Bảng 6 về thực trạng quản lý các điều kiện thực hiện hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong nhà trường được đánh giá khá, các ý kiến thể hiện mức đánh giá tập trung. nội dung “Quản lý nguồn nhân lực” được đánh giá cao nhất (3,67); xếp thứ hai là nội dung “Quản lý vật chất”, “Quản lý các điều kiện phối hợp của cha mẹ trẻ” (3,47), được đánh giá thấp nhất là nội dung “quản lý môi trường trong lớp và môi trường ngoài lớp học” (3,44).

Qua phỏng vấn 07 CBQL và GV như sau: CBQL02 cho biết: “Công tác phối hợp giữa nhà trường và cha mẹ trẻ là rất cần thiết, tuy nhiên công tác này lại gặp nhiều khó khăn và khó thực hiện”; GV01 cho biết: “Cơ sở vật chất là một trong những điều kiện quan trọng giúp trẻ PTNN. Cơ sở vật chất phong phú, đa dạng giúp trẻ hứng thú, tìm tòi từ đó PTNN một cách tích cực hơn. Hiện nay, trường tôi cơ sở vật chất đã xuống cấp do trường cũ xây dựng đã lâu, không có nguồn kinh phí để trang bị mới, điều này gây ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động PTNN của trẻ”.

Qua khảo sát đánh giá và phỏng vấn trên có thể thấy: kết quả khá tương đồng, nhà trường đã quan tâm và thực hiện khá tốt các điều kiện thực hiện hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi. Tuy nhiên, cần tăng cường hơn nữa các điều kiện hỗ trợ cũng như bổ sung cơ sở vật chất cho hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong nhà trường đạt hiệu quả tốt hơn.

3.7. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi ở trường mầm non ở các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh

3.7.1. Ưu điểm

Qua khảo sát, có thể nhận thấy công tác quản lý HĐPTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh có nhiều điểm mạnh đáng ghi nhận.

CBQL và GV có nhận thức rõ ràng về mục tiêu, nội dung của hoạt động PTNN, đồng thời chú trọng sử dụng các phương pháp, hình thức tổ chức phù hợp, cũng như đảm bảo các điều kiện cần thiết để triển khai hoạt động này một cách hiệu quả. Nhìn chung, đội ngũ cán bộ và GV trong nhà trường đã thể hiện sự quan tâm, sâu sát và đạt được những kết quả nhất định trong công tác quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi.

Bên cạnh đó, nhà trường đã thực hiện khá tốt các chức năng quản lý như: xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo và kiểm tra. Cụ thể, nhà trường đã chú trọng xây dựng kế hoạch tổ chức hoạt động PTNN một cách bài bản; đồng thời xây dựng hệ thống tiêu chí đánh giá công khai, minh bạch. Các tổ kiểm tra cũng được hướng dẫn đầy đủ về nội dung cần kiểm tra và thời gian thực hiện, bảo đảm tính rõ ràng và minh bạch trong quá trình đánh giá hoạt động PTNN.

Ngoài ra, việc quản lý và sử dụng hiệu quả các nguồn lực phục vụ cho hoạt động PTNN cũng là một điểm mạnh, góp phần nâng cao chất lượng tổ chức hoạt động trong nhà trường.

Về phía GV, các phương pháp giáo dục như thực hành, trò chơi, sử dụng lời nói... được vận dụng thường xuyên trong quá trình tổ chức hoạt động giáo dục. Hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi được triển khai thông qua nhiều hình thức đa dạng như: hoạt động học, hoạt động khám phá môi trường xung quanh, hoạt động ngoài trời, hoạt động lễ hội... Qua đó, trẻ được rèn luyện và phát triển dần các kỹ năng ngôn ngữ như nghe, nói, đọc, viết phù hợp với độ tuổi.

3.7.2. Hạn chế

Kết quả khảo sát cho thấy công tác quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập trên địa bàn quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh vẫn còn tồn tại một số hạn chế cần khắc phục.

Các chức năng quản lý như lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra hoạt động PTNN cho trẻ mới chỉ đạt ở mức trung bình; trong đó, chức năng chỉ đạo có kết quả cao nhất nhưng vẫn chưa đạt mức "Tốt". Đặc biệt, việc tổ chức nội dung phát triển kỹ năng "Sử dụng các từ biểu thị sự lễ phép" cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi chưa được chú trọng đúng mức, mức độ thực hiện còn hạn chế.

Hoạt động đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động PTNN tuy đã được triển khai nhưng hiệu quả mang lại chưa cao. Cơ sở vật chất tại một số trường vẫn còn thiếu thốn, chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu tổ chức hoạt động PTNN, ảnh hưởng nhất định đến chất lượng PTNN cho trẻ.

Kết quả khảo sát cho thấy việc thực hiện một số chức năng quản lý chưa đạt mức cao, phản ánh những hạn chế nhất định trong năng lực tổ chức và điều hành của một bộ phận CBQL.

Ngoài ra, việc phân công nhiệm vụ giữa các thành viên trong nhà trường còn thiếu rõ ràng và chưa hợp lý, dẫn đến sự chênh lệch trong khối lượng công việc, gây ảnh hưởng đến hiệu quả chung của hoạt động PTNN. Một số GV và CBQL còn chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của công tác quản lý hoạt động PTNN, dẫn đến tình trạng lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và hướng dẫn chưa sâu sát, kịp thời.

Công tác kiểm tra, đánh giá tuy có thực hiện nhưng chưa được chú trọng đúng mức, thiếu sự điều chỉnh kịp thời nhằm đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động phù hợp với thực tế, ảnh hưởng đến chất lượng PTNN cho trẻ 4-5 tuổi.

3.7.3. Nguyên nhân hạn chế

Những hạn chế nêu trên xuất phát từ cả nguyên nhân chủ quan và khách quan. Về nguyên nhân chủ quan, năng lực quản lý, nhận thức và năng lực của GV trong tổ chức hoạt động PTNN cho trẻ, cơ sở vật chất đảm bảo cho hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi trong việc lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra của một bộ phận CBQL, GV vẫn còn hạn chế. Nhận thức chưa đầy đủ về vai trò quan trọng của công tác quản lý hoạt động PTNN trong các trường mầm non.

Do đó, các trường mầm non cần quan tâm hơn nữa đến việc nâng cao năng lực quản lý, tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và cải tiến công tác phối hợp, kiểm tra, đánh giá, nhằm từng bước nâng cao chất lượng quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non trong thời gian tới.

4. Kết luận

Kết quả nghiên cứu cho thấy công tác quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập trên địa bàn quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh có những điểm mạnh nổi bật. CBQL và GV đều có nhận thức đúng đắn về mục tiêu, nội dung hoạt động PTNN và hiểu rõ vai trò quan trọng của hoạt động này đối với sự phát triển toàn diện của trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi. Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực, vẫn còn một số hạn chế như: Việc tổ chức các nội dung dạy trẻ, chủ yếu xuất phát từ năng lực quản lý của một số CBQL, GV và từ nhận thức chưa đầy đủ về vai trò quan trọng của công tác quản lý hoạt động PTNN trong các trường mầm non. Đây cũng là cơ sở thực tiễn quan trọng để đề xuất các giải pháp quản lý phù hợp, góp phần quản lý hoạt động PTNN cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi tại các trường mầm non công lập trong quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh để đáp ứng chương trình Giáo dục mầm non.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương. (2013). *ng nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*. Hà Nội.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2019). *Chương trình bồi dưỡng thường xuyên giáo viên mầm non. Mô đun 6: Giáo dục mầm non theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm. Mô đun 14: tổ chức các hoạt động phát triển ngôn ngữ/ tăng cường tiếng việt cho trẻ em theo quan điểm giáo dục lấy trẻ em làm trung tâm*. Ban hành kèm theo thông tư số: 12/2019/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 8 năm 2019 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). Thông tư số Số: 52/2020/TT-BGDĐT, ngày 31 tháng 12 năm, Thông tư ban hành Điều lệ trường mầm non.
- Dewey, J. (2024). *Nhà trường và xã hội*. NXB Dân Trí.
- Nguyễn, T. O. (2000). *Các biện pháp phát triển lời nói mạch lạc cho trẻ mẫu giáo lớn (5-6 tuổi)*. Luận án Tiến sĩ Giáo dục học, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
- Nguyễn, T. L. ., & Mai, T. X. (2024). Biện pháp phát triển ngôn ngữ đối thoại cho trẻ 3 - 4 tuổi thông qua hoạt động khám phá môi trường xung quanh. *Tạp chí Khoa học Trường Đại học Hồng Đức*, 68. Truy cập từ <https://hdujs.edu.vn/index.php/hdujs/article/view/532>.
- Nguyễn, T. N. C. (2024). Phát triển vốn từ cho trẻ 4 - 5 tuổi thông qua tổ chức hoạt động khám phá khoa học ở một số trường mầm non huyện Quan Hóa, tỉnh Thanh Hóa. *Tạp chí Khoa học Trường Đại học Hồng Đức*, 68. Truy cập từ <https://hdujs.edu.vn/index.php/hdujs/article/view/523>
- Quốc hội. (2019). Luật số 43/2019/QH14, *Luật Giáo dục*.
- Vygotsky, L. S. (1962). The prehistory of written language. In M. Cole, U. John Steiner, S. Scribner & E. Souberman(eds.). *Thought and Language*. Cambridge, Massachusetts: the M. I. T. Press.